

XORAZM VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI

XORAZM VILOYATIDAGI
KORXONA VA TASHKILOTLAR
DEMOGRAFIYASI BO'YICHA MA'LUMOT

2023- yil 1- iyun holatiga ko'ra
(fermer va dehqon xo'jaliklarisiz)

Ma'lumotlar O'zbekiston Respublikasi
Adliya Vazirligi Davlat xizmatlari markazi
ma'lumotlar bazasi asosida shakllantirildi

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g‘oyalar va bунyodkorlik salohiyatini qo‘llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta’minlash bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo‘g‘ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag‘batlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilyapti.

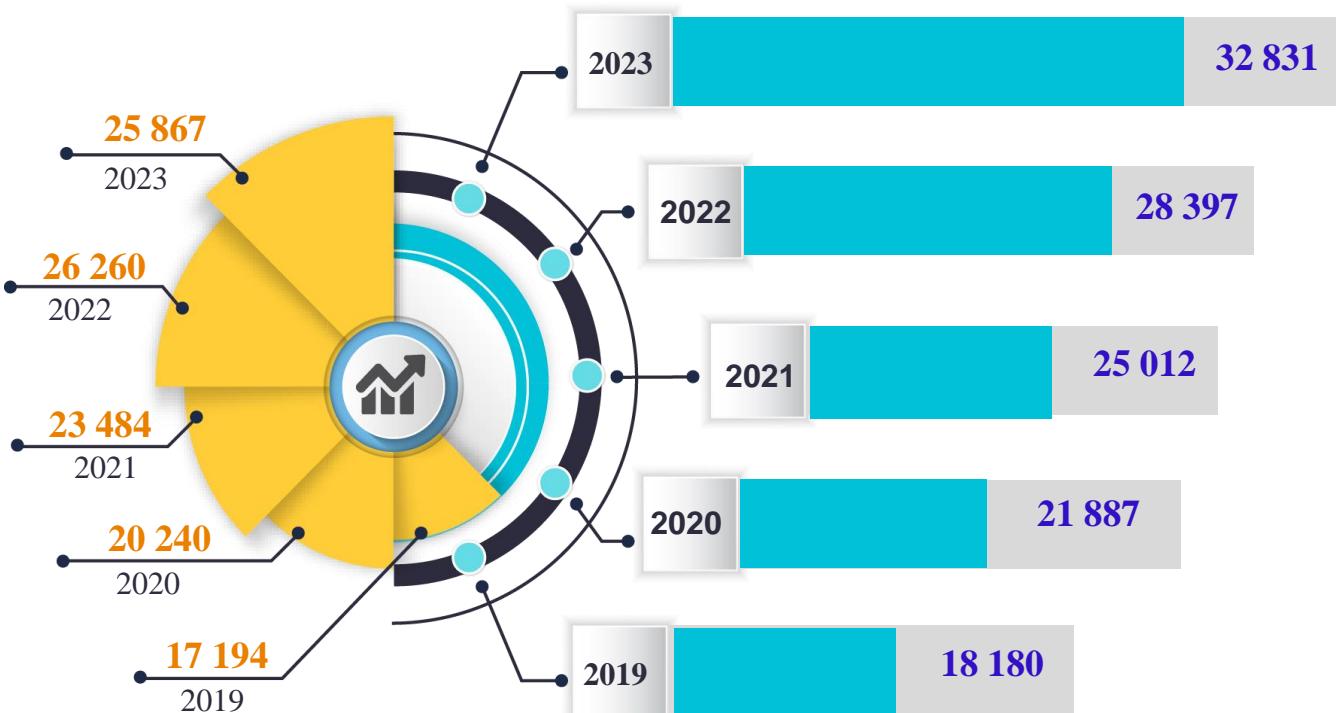
Jumladan, 2023- yil 1- iyun holatiga viloyatimizda faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari) 25 867 tani tashkil etdi (ulardan kichik korxona va mikrofirmalar 22 682 ta).

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risida umumiylumotlar

(fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda)

Faoliyat ko‘rsatayotgan

Ro‘yxatdan o‘tgan

1- BO'LIM. XORAZM VILOYATI BO'YICHA KORXONA VA TASHKIOTLARNING SONI

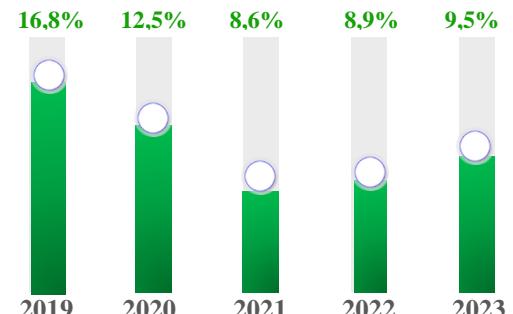
Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar

2023- yil yanvar-may oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

2023	2 461
2022	2 348
2021	2 017
2020	2 525
2019	2 895

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat
ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

Qurilish

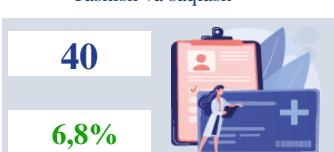
Savdo

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Tashish va saqlash

Boshqa turlar

Sog'liqni saqlash va
ijtimoiy xizmat ko'rsatish

2023- yil yanvar-may oylarida yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni 2022- yilning mos davriga nisbatan 113 taga ko'payganligini ko'rish mumkin.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha oxirgi uch yil mobaynida ma'suliysi cheklangan jamiyatlar 426 taga, xususiy korxonalar 122 taga ko'paygan.

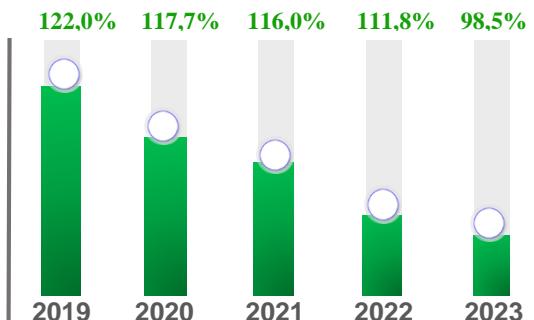
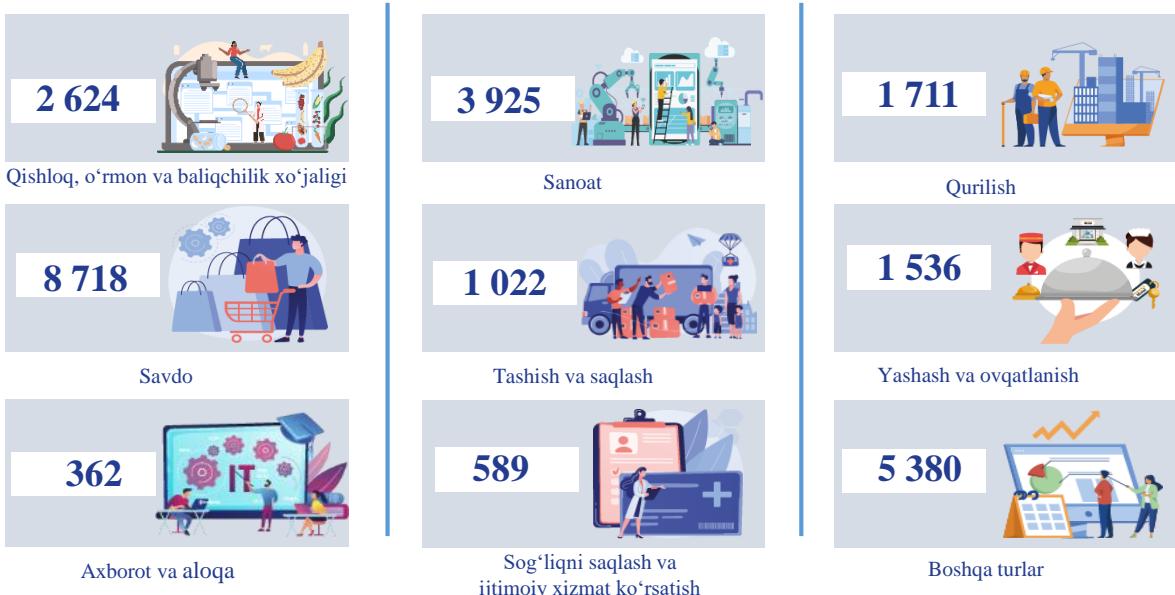
Hududlar kesimida

Urganch sh.	327	6,6%	Gurlan t.	174	10,1%
Shovot t.	321	18,5%	Xiva t.	139	7,8%
Urganch t.	221	8,0%	Xiva sh.	138	6,9%
Qo'shko'pir t.	220	11,2%	Yangibozor t.	135	10,5%
Yangiariq t.	219	13,9%	Xonqa t.	121	6,0%
Bog'ot t.	191	10,8%	Tuproqqal'a t.	78	10,7%
Hazorasp t.	177	11,1%			

2023- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

	Yillar kesimida soni
2023	 25 867
2022	 26 260
2021	 23 484
2020	 20 240
2019	 17 194

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)**Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida**

2023- yil 1- iyun holatiga faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 2019- yilning mos davriga nisbatan 8 673 taga oshganligini quyidagi sohalarda korxonalar sonining sezilarli o’sishi bilan ifodalash mumkin: savdo – 4 562 tadan 8 718 taga (o’sish 4 156 ta), qishloq, o’rmon va baliqchilik xo’jaligi – 1 399 tadan 2 624 taga (o’sish 1 225 ta), sanoat – 2 896 tadan 3 925 taga (o’sish 1 029 ta).

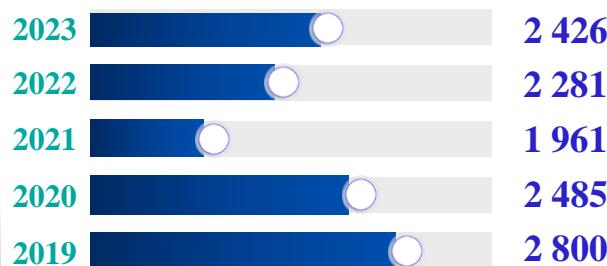
Hududlar kesimida

Urganch sh.		4 944	Shovot t.		1 734
Urganch t.		2 756	Gurlan t.		1 730
Xonqa t.		2 009	Hazorasp t.		1 593
Xiva sh.		2 005	Yangiariq t.		1 571
Qo’shko‘pir t.		1 968	Yangibozor t.		1 286
Xiva t.		1 774	Tuproqqal’a t.		728
Bog‘ot t.		1 769			

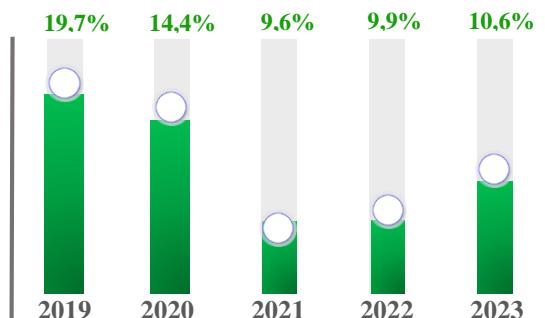
Yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-may oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

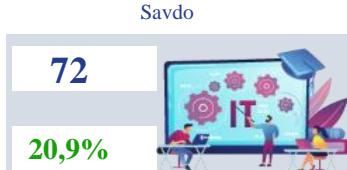
Savdo

Tashish va saqlash

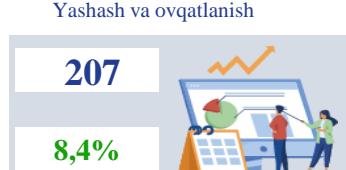
Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va
ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib berish bo‘yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida, yildan-yilga ularning investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo‘lmoxda. 2023- yil yanvar-may oylarida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni 2 426 ta bo‘lib, shundan:

- mikrofirmalar va kichik korxonalar 2 423 tani;
- yirik korxonalar 3 tani tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Shovot t.	320	21,2%	Yangiariq t.	219	15,7%
Urganch sh.	309	7,3%	Xiva t.	137	8,7%
Qo‘sisko‘pir t.	220	12,6%	Xiva sh.	136	7,3%
Urganch t.	218	8,7%	Yangibozor t.	135	12,0%
Bog‘ot t.	189	12,2%	Xonqa t.	119	6,6%
Hazorasp t.	175	12,7%	Tuproqqa‘l a.t.	76	12,4%
Gurlan t.	173	11,4%			

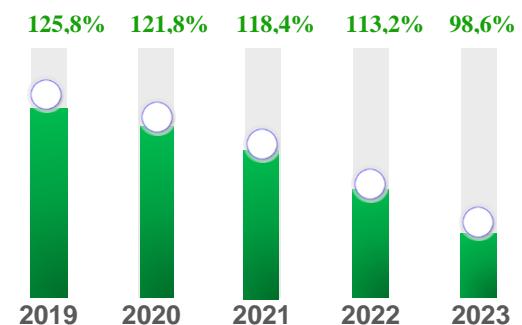
Faoliyat ko'rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari to'g'risida ma'lumotlar

2023- yil 1- iyun holatiga ko 'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

2023		22 818
2022		23 140
2021		20 445
2020		17 274
2019		14 187

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog'lijni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Boshqa turlar

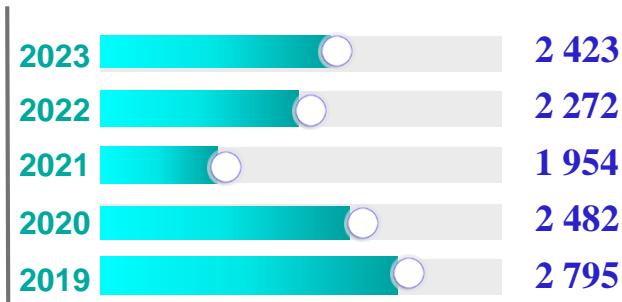
Faoliyat ko'rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2023- yil 1- iyun holatiga 22 818 taga yetib, 2019- yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 160,8 foizni tashkil etdi (8 631 ta). Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha taqsimlanishi (umumiyl sonidagi ulushi) quyidagicha bo'ldi: savdo – 38,2 foiz, sanoat – 17,2 foiz, qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi – 11,4 foiz, qurilish – 7,5 foiz, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar – 6,7 foiz, tashish va saqlash – 4,5 foiz, axborot va aloqa – 1,5 foiz, sog'lijni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish – 2,2 foiz, boshqa turlari – 10,8 foiz.

Hududlar kesimida

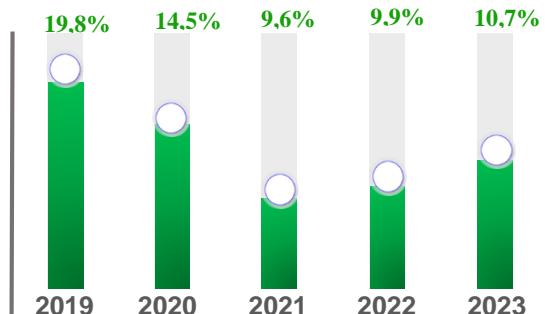
Urganch sh.	4 261	Gurlan t.	1 515
Urganch t.	2 494	Shovot t.	1 510
Xiva sh.	1 856	Yangiariq t.	1 395
Xonqa t.	1 790	Hazorasp t.	1 375
Qo'shko'pir t.	1 750	Yangibozor t.	1 126
Xiva t.	1 578	Tuproqqa'l'a t.	614
Bog'ot t.	1 554		

2023- yil yanvar-may oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat
ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Savdo

Tashish va saqlash

Axborot va aloqa

Sog‘lijni saqlash va
ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

Mamlakat iqtisodiyotining “sog‘lomligi”ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko‘rsatishi bo‘lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o‘zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko‘rsatkichidir.

2023- yil yanvar-may oylarida savdo sohasida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari soni 2022- yilning mos davriga nisbatan 759 tadan 1 086 taga (o‘sish 327 taga), tashish va saqlashda – 85 tadan 151 taga (o‘sish 66 taga), yashash va ovqatlanishda – 107 tadan 123 taga (o‘sish 16 taga) ko‘paydi.

Hududlar kesimida

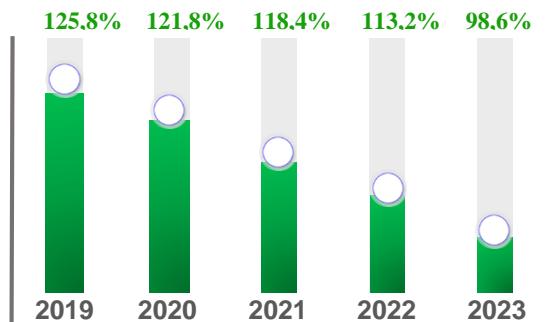
Shovot t.	320	21,3%	Gurlan t.	173	11,4%
Urganch sh.	309	7,4%	Xiva t.	137	8,7%
Qo‘shko‘pir t.	220	12,6%	Xiva sh.	136	7,3%
Yangiariq t.	219	15,8%	Yangibozor t.	133	11,9%
Urganch t.	217	8,8%	Xonqa t.	119	6,7%
Bog‘ot t.	189	12,2%	Tuproqqal‘a t.	76	12,4%
Hazorasp t.	175	12,8%			

2023- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

2023		22 682
2022		23 001
2021		20 327
2020		17 173
2019		14 097

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Savdo

Tashish va saqlash

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

Hududiy kesimda eng ko‘p kichik biznes subyektlari Urganch shahrida (18,5 foiz), Urganch tumani (10,9 foiz), Xiva shahri (8,2 foiz), Xonqa (7,9 foiz) va Qo‘shko‘pir (7,7 foiz) tumanlarida faoliyat ko‘rsatmoqda. Ushbu hududlarda jami kichik biznes subyektlari sonining 76,6 foizi faoliyat ko‘rsatmoqda.

Ma’lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg‘or faoliyat yuritmoqda.

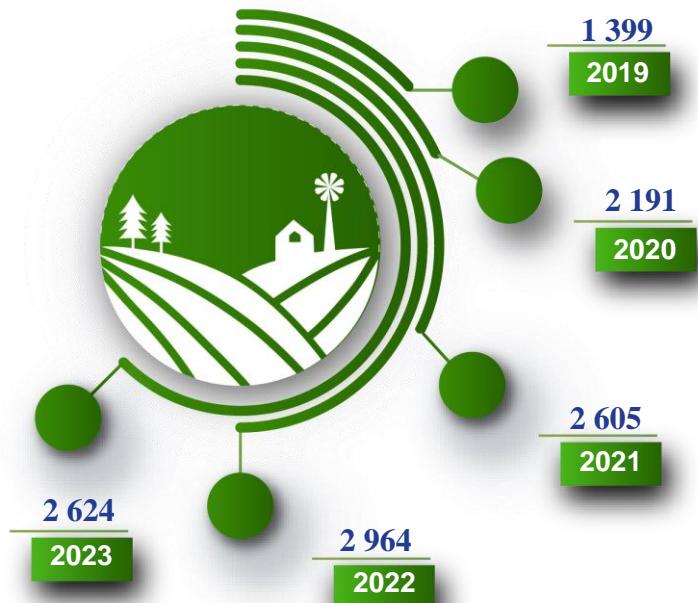
Hududlar kesimida

Urganch sh.	4 204	Gurlan t.	1 513
Urganch t.	2 479	Shovot t.	1 501
Xiva sh.	1 852	Yangiariq t.	1 388
Xonqa t.	1 785	Hazorasp t.	1 367
Qo‘shko‘pir t.	1 744	Yangibozor t.	1 118
Xiva t.	1 574	Tuproqqal‘a t.	611
Bog‘ot t.	1 546		

**Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligidagi faoliyat
ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar to'g'risida ma'lumotlar**
2023-yil 1-iyun holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

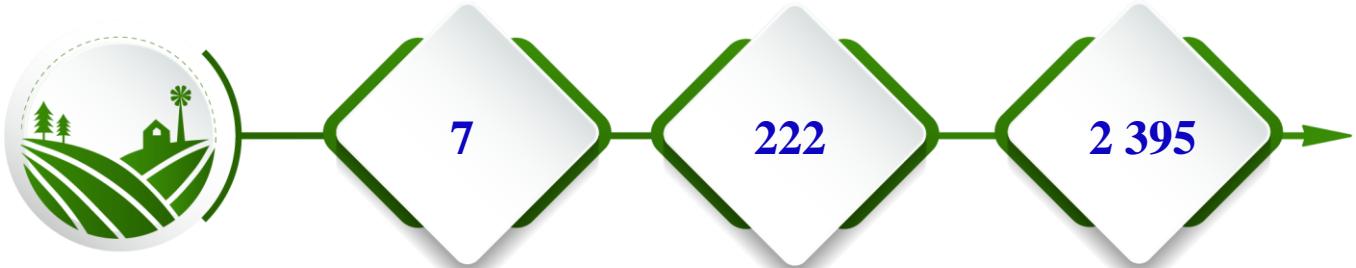
Gurlan t.	383
Urganch t.	313
Xonqa t.	287
Qo'shko'pir t.	280
Xiva t.	221
Yangiariq t.	212
Bog'ot t.	191
Shovot	183
Yangibozor t.	167
Hazorasp t.	111
Tuproqqal'a t.	105
Xiva sh.	92
Urganch sh.	79

O'zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashga qaratilgan qishloq xo'jaligini rivojlantirishning chuqur o'ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to'liq ta'minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo'nalishlardan biriga aylandi.

Baliq ovlash va akvakultura

**O'rmonchilik va yog'och
tayyorlash**

**Dehqonchilik va
chorvachilik, ovchilik va
bu sohalarda xizmat
ko'rsatish**

2023- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	694
Urganch t.	424
Qo‘shko‘pir t.	372
Xonqa t.	359
Xiva t.	286
Xiva sh.	283
Shovot t.	246
Bog‘ot t.	243
Gurlan t.	233
Hazorasp t.	225
Yangiariq t	220
Yangibozor t.	189
Tuproqqal‘a t.	151

Sanoat tarmog‘i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo‘lgan tarmoqlardan hisoblanadi. So‘nggi besh yil ichida faoliyat ko‘rsatayotgan sanoat korxonalarini sonining o‘sish sur’ati 135,5 foizni tashkil etdi.

Sanoat korxonalarini soni jami korxona va tashkilotlarning 15,2 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 97,9 foizini ishlab chiqarish sanoati (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 89,7 foiz), 0,5 foizini tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash (o‘sish sur’ati 110,5 foiz), 1,4 foizini suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish (o‘sish sur’ati 96,4 foiz) va 0,2 foizini elektr, gaz bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash (o‘sish sur’ati 42,1 foiz) tashkil etgan.

Ishlab chiqarish sanoati

3 843

21

Tog‘-kon sanoati va
ochiq konlarni ishlash

Suv bilan ta’minlash,
kanalizatsiya tizimi,
chiqindilarni yig‘ish
va utilizatsiya qilish

53

8

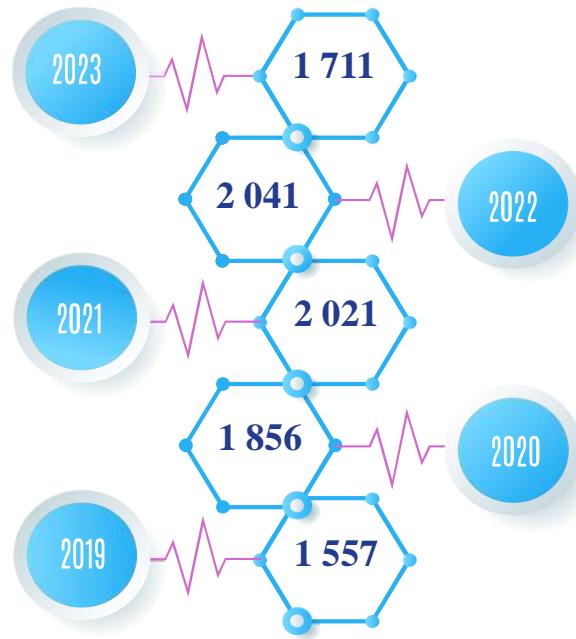
Elektr, gaz, bug‘ bilan
ta’minlash va havoni
konditsiyalash

Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	383
Xiva t.	243
Urganch t.	206
Xiva sh.	184
Qo‘siko‘pir t.	131
Xonqa t.	115
Shovot t.	96
Yangiariq t.	85
Hazorasp t.	61
Bog‘ot t.	59
Yangibozor t.	57
Gurlan t.	57
Tuproqqal‘a t.	34

330

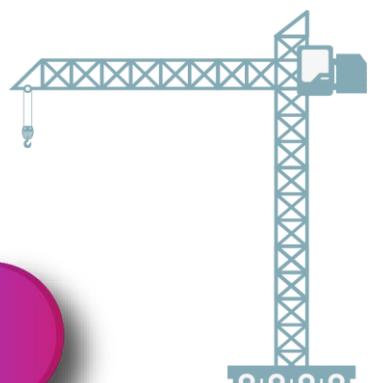
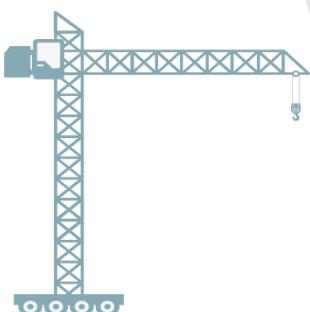
Fuqarolik
obyektlarini qurish

429

Ixtisoslashtirilgan
qurilish ishlari

952

Bino va
inshootlar qurish

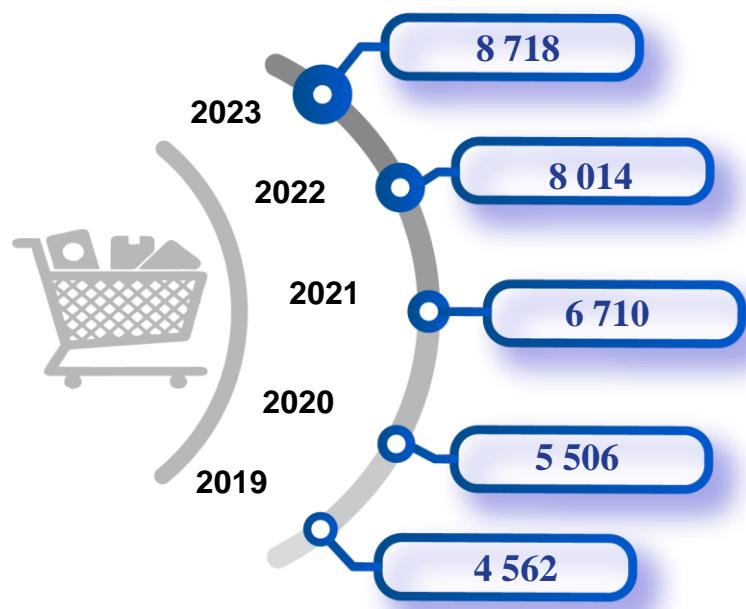

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	1502
Urganch t.	967
Bog‘ot t.	714
Xiva sh.	685
Shovot t.	650
Hazorasp t.	628
Qo‘sisko‘pir t.	613
Xonqa t.	582
Yangiariq t.	576
Xiva t.	545
Gurlan t.	538
Yangibozor t.	496
Tuproqqa‘ t.	222

Tahlillar shuni ko‘rsatdiki, viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan har uchinchi korxona savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,8 foizi yoki 8 699 tasi kichik biznes subyektlariga to‘g‘ri keladi.

Savdo sohasining yo‘nalishlar bo‘yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo‘nalishi 66,2 foiz ulushni tashkil etgan bo‘lib, 2022- yilning mos davri bilan solishtirilganda o‘sish sur’ati 108,4 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo‘nalishi 23,0 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 105,9 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash yo‘nalishi 10,8 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 118,3 foizni tashkil etdi.

944

Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash

2 002

Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo

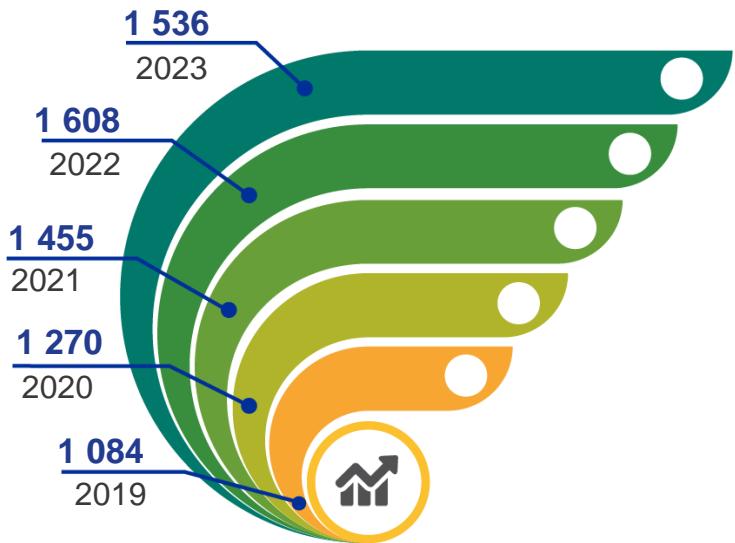
5 772

Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

2023- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	370
Xiva v.	258
Urganch t.	153
Xonqa t.	97
Shovot t.	92
Gurlan t.	90
Bog‘ot t.	82
Xiva t.	77
Yangibozor t.	76
Qo‘siko‘pir t.	73
Yangiariq t.	71
Hazorasp t.	58
Tuproqqal‘a t.	39

2023- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar o‘sish sur’ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 141,7 foizni tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko‘rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko‘ngilochar parklar yashash bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 14,4 foiz ulushini tashkil etdi;

- restoran va buyurtma bo‘yicha oziq-ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasining 85,6 foiz ulushini tashkil etdi.

221

**Yashash bo‘yicha
xizmatlar**

1 315

**Oziq- ovqat va
ichimliklar yetkazish
bo‘yicha xizmatlar**

2023- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

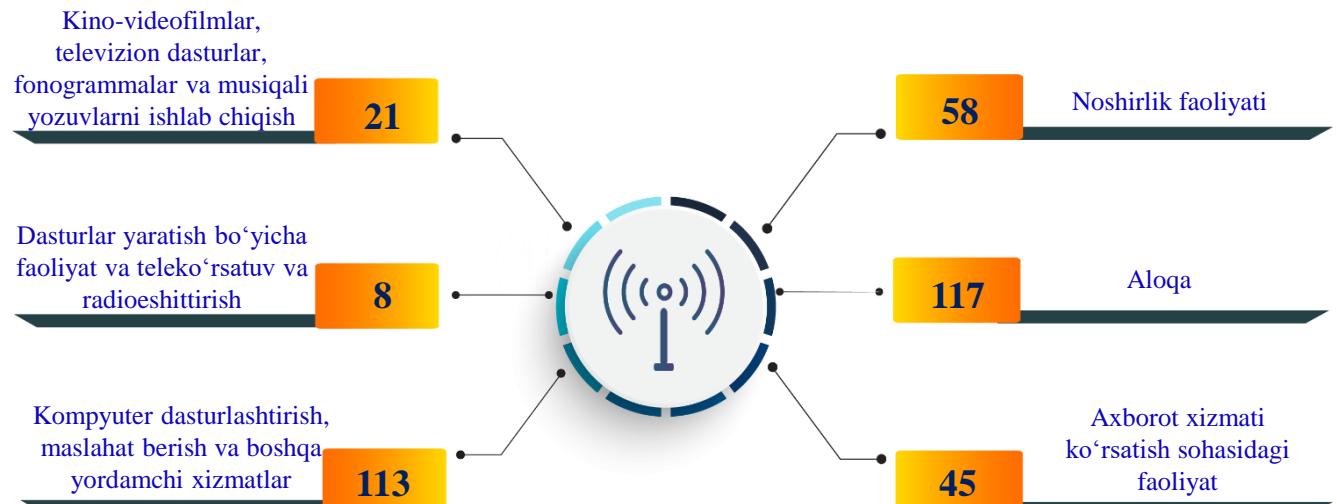
Urganch sh.	111
Xiva sh.	46
Xonqa t.	36
Qo‘siko‘pir t.	25
Xiva t.	23
Gurlan t.	23
Urganch t.	22
Shovot t.	20
Yangiariq t.	19
Bog‘ot t.	16
Hazorasp t.	10
Yangibozor t.	7
Tuproqqał'a t.	4

2023- yil 1- iyun holatiga ko‘ra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo‘nalishlarida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 21,8 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 103,9 foizni tashkil etdi.

Dasturlar yaratish bo‘yicha faoliyat va teleko‘rsatuv va radioeshittirishlar hamda aloqa yo‘nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 34,5 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 90,6 foizni tashkil etdi.

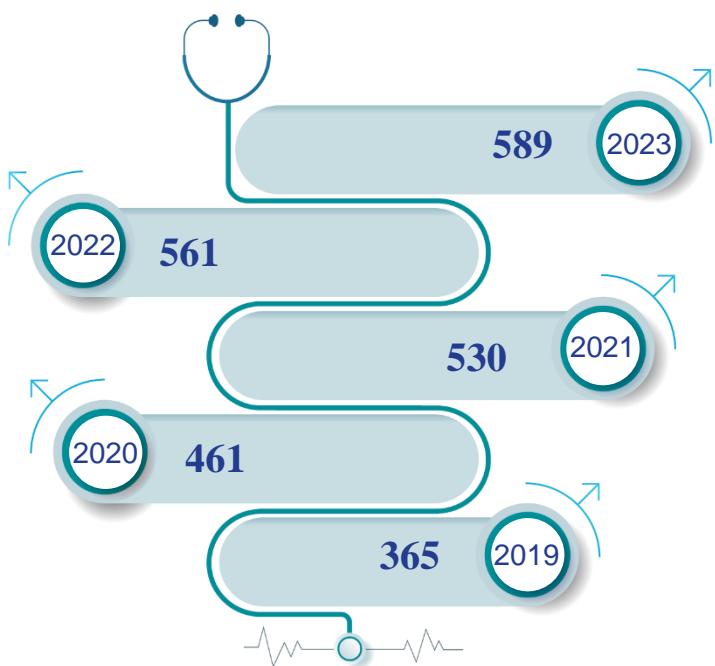
Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati ko‘rsatish yo‘nalishlarida esa korxonalar soni axborot va aloqa sohasidagi korxona va tashkilotlarning 43,7 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 82,3 foizni tashkil etdi.

2023- yil 1- iyun holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	202
Xiva sh.	49
Urganch t.	48
Xonqa t.	45
Gurlan t.	39
Hazorasp	35
Xiva t.	33
Shovot t.	32
Qo'shko'pir t.	29
Yangiariq t.	26
Bog'ot t.	25
Yangibozor t.	19
Tuproqqa'l'a t.	7

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan jami korxona va tashkilotlarning salmoqli qismi – 508 ta yoki 86,2 foiz ulushi tadbirkorlik subyektlari hissasiga to'g'ri kelgan.

Yo'nalishlar bo'yicha tahlil shuni ko'rsatdiki:

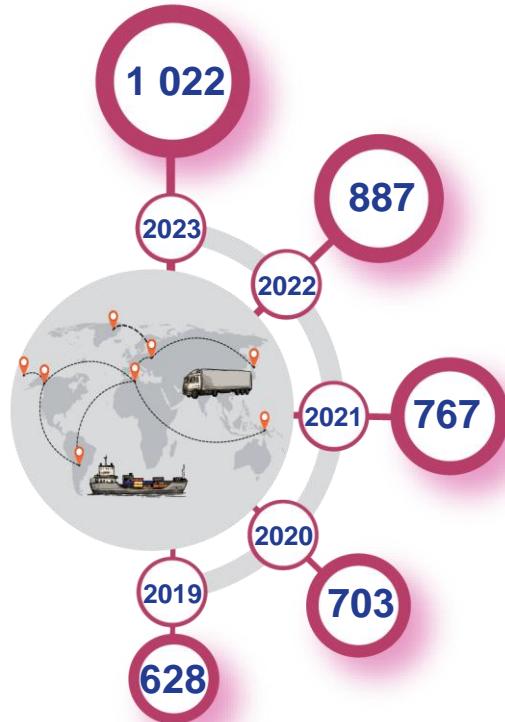
- sog'liqni saqlash yo'nalishiga 94,1 foiz korxonalar to'g'ri kelib, o'sish sur'ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 105,3 foizni tashkil etdi;
- yashash uchun joy bilan ta'minlangan holda parvarishlash yo'nalishidagi korxonalar soni 4,1 foizni tashkil etib, o'sish sur'ati 96,0 foizni tashkil etdi;
- yashash uchun joy bilan ta'minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish yo'nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 1,8 foizini tashkil etib, o'sish sur'ati 110,0 foizni tashkil etdi.

2023- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	222
Hazorasp t.	139
Urganch t.	110
Xonqa t.	106
Bog‘ot t.	83
Shovot t.	68
Xiva sh.	59
Qo‘shko‘pir t.	59
Gurlan t.	53
Xiva t.	46
Yangiariq t.	38
Yangibozor t.	24
Tuproqqał'a t.	15

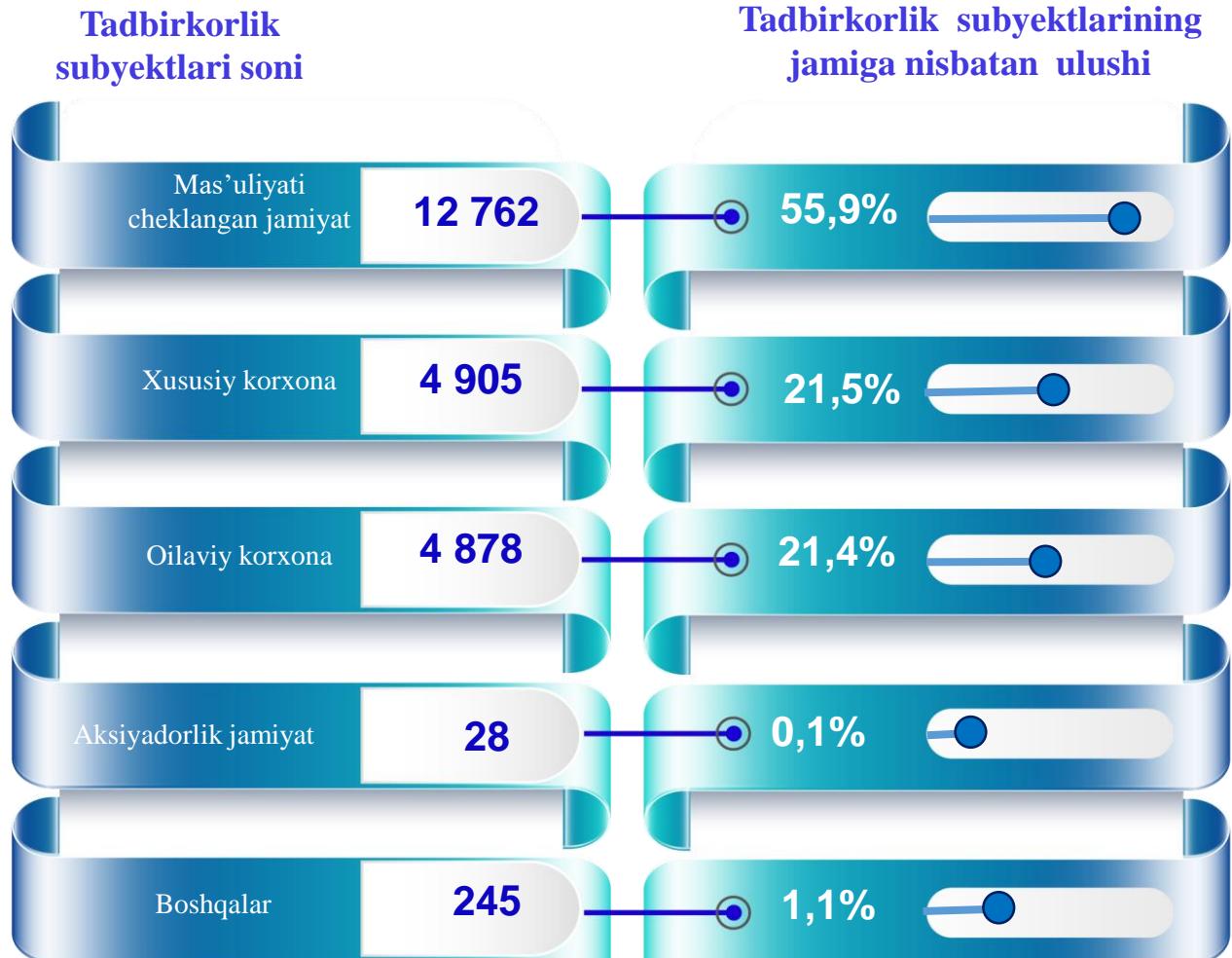
2023- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni jami viloyatdagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonaning 4,0 foizni tashkil etdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirganda tashish va saqlash xizmatlarining yo‘nalishlari bo‘yicha tahlillar shuni ko‘rsatdiki:

- quruqlikdagi va quvur transporti yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning o‘sish sur’ati 111,4 foizni tashkil etdi;
- ombor xo‘jaligi va yordamchi transport yo‘nalishining o‘sish sur’ati 127,1 foizni;
- pochta va kuryerlik yo‘nalishi 150,0 foizni tashkil etdi;
- havo transporti yo‘nalishida faoliyat yuritayotgan korxona va tashkilotlar soni 166,7 foizni tashkil etdi.

**Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy
shakli bo'yicha umumiylumot
2023- yil 1- iyun holatiga ko'ra, birlikda**

Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog'liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xo'jalik yurituvchi subyektlar to'g'risidagi ma'lumotlarni o'z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma'lumotlarini ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinishini ta'minlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

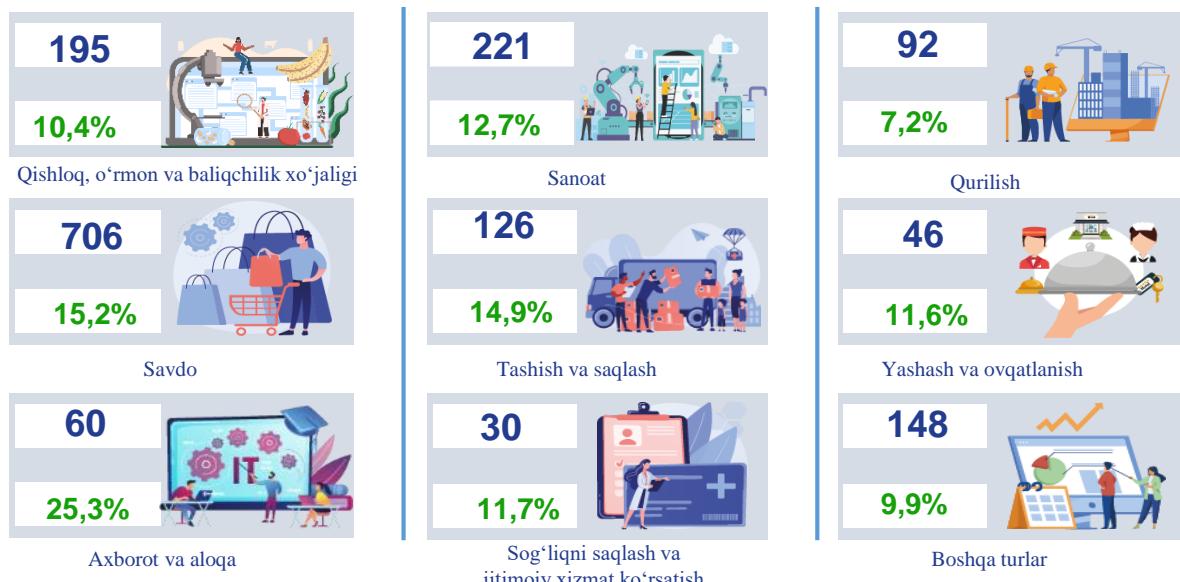
2023- yil yanvar-may oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat
ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Mas’uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta’sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta’sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo‘lingan xo‘jalik jamiyati hisoblanadi. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatları bo‘yicha javobgar bo‘lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog‘liq zararlar uchun o‘zлari qo‘shgan hissalari qiymati doirasida javobgar bo‘ladilar. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning o‘z hissasini to‘la qo‘shmagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatları bo‘yicha har bir ishtirokchi hissasining to‘lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo‘ladilar.

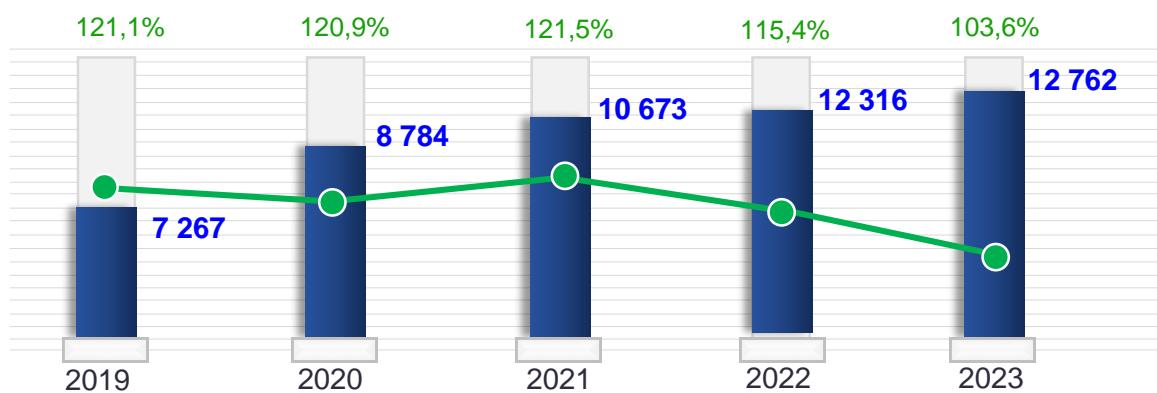
Hududlar kesimida

Urganch sh.	230	Shovot t.	115
Yangiariq t.	175	Xiva t.	95
Qo‘shko‘pir t.	173	Xiva sh.	84
Hazorasp t.	159	Xonqa t.	78
Urganch t.	138	Tuproqqal‘a t.	68
Gurlan t.	137	Yangibozor t.	57
Bog‘ot t.	115		

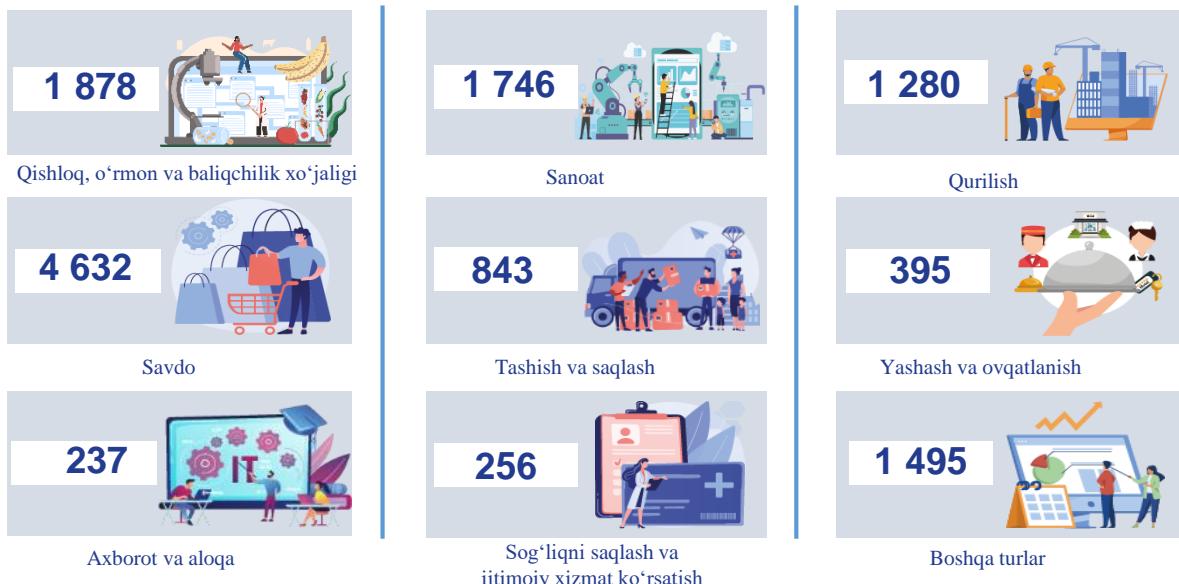
2023- yil 1- iyun holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2023- yil 1- iyun holatiga ko'ra faoliyat ko'rsatayotgan 22 818 ta tijorat korxona va tashkilotlarining 12 762 tasi mas'uliyati cheklangan jamiyatlar hissasiga to'g'ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Sohalar kesimida o'sish sur'atlarining tahlili shuni ko'rsatdiki, eng yuqori ko'rsatkich axborot va aloqada – 119,1 foiz, sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlarda – 116,4 foiz, tashish va saqlash – 115,6 foiz, savdoda – 115,1 foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida

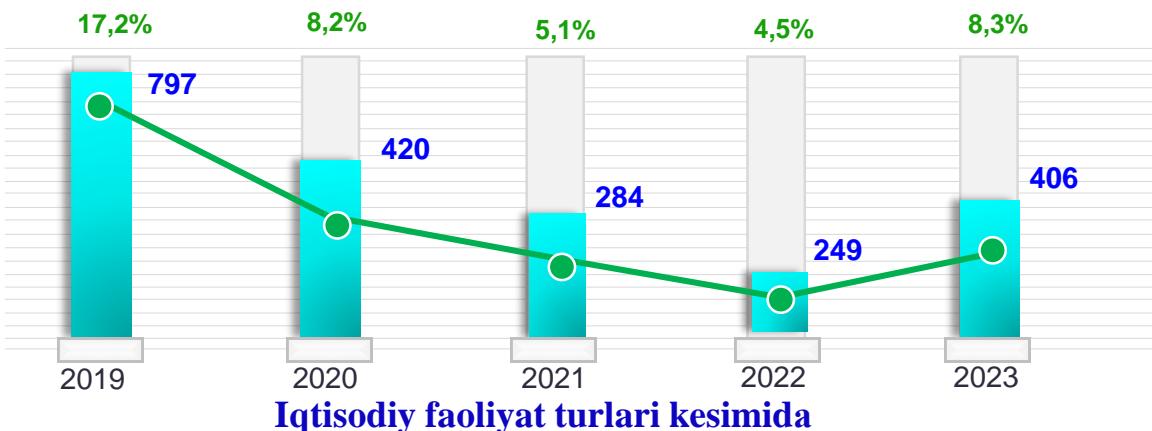
Urganch sh.	2 430	Xiva t.	877
Urganch t.	1 249	Bog'ot t.	832
Hazorasp t.	1 119	Xonqa t.	779
Gurlan t.	1 031	Shovot t.	635
Xiva sh.	1 004	Tuproqqal'a t.	513
Qo'shko'pir t.	973	Yangibozor t.	384
Yangiariq t.	936		

Yangi tashkil etilgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

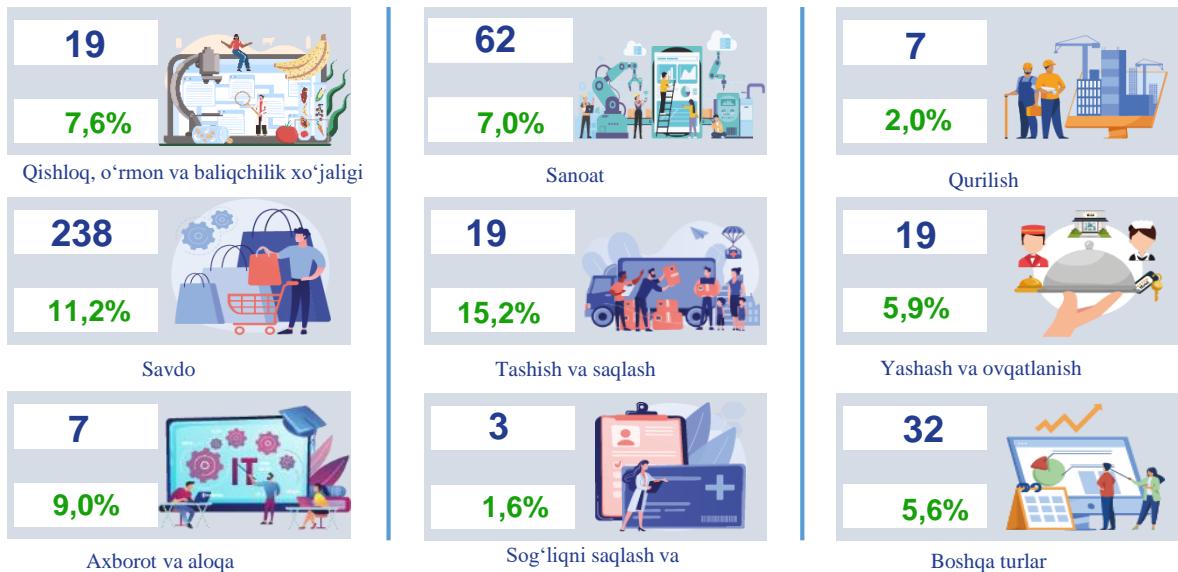
2023- yil yanvar-may oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat
ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Xususiy korxona – mulkdor yagona jismonyi shaxs tomonidan tuzilgan va boshqariladigan tijoratchi tashkilot deb e’tirof etiladi. Xususiy korxona tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shaklidir.

Xususiy korxona o‘z mulkida alohida mol-mulkka ega bo‘ladi, o‘z nomidan mulkiy va shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo‘lishi hamda ularni amalga oshirishi, majburiyatlarni bajarishi, sudda da’vogar va javobgar bo‘lishi mumkin.

2023- yil yanvar-may oylarida savdoda yangi tashkil etilgan xususiy korxonalar soni 2022- yilning mos davriga nisbatan 100 taga, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlarda 5 taga ko‘paygan.

Hududlar kesimida

Shovot t.	152	Xonqa t.	20
Yangibozor t.	53	Xiva sh.	8
Urganch sh.	43	Hazorasp t.	6
Bog‘ot t.	40	Xiva t.	2
Qo‘siko‘pir t.	29	Tuproqqal‘a t.	1
Urganch t.	28	Yangiariq t.	1
Gurlan t.	23		

2023- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2023- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar soni 2019- yilning mos davri bilan solishtirilganda 6,1 foizga ko‘paygan.

Xususiy tadbirkorlik subyektlari o‘sish sur’atlarining 2019- yilning mos davriga nisbatan ko‘payishiga savdo (127,9 foiz), tashish va saqlash (122,5 foiz), sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish sohalari (119,0 foiz), tumanlar kesimida esa – Shovot (4,5 marta), Qo‘siko‘pir (130,8 foiz), Bog‘ot (135,3 foiz), Xonqa (125,3 foiz) tumanlari ta’sir ko‘rsatmoqda.

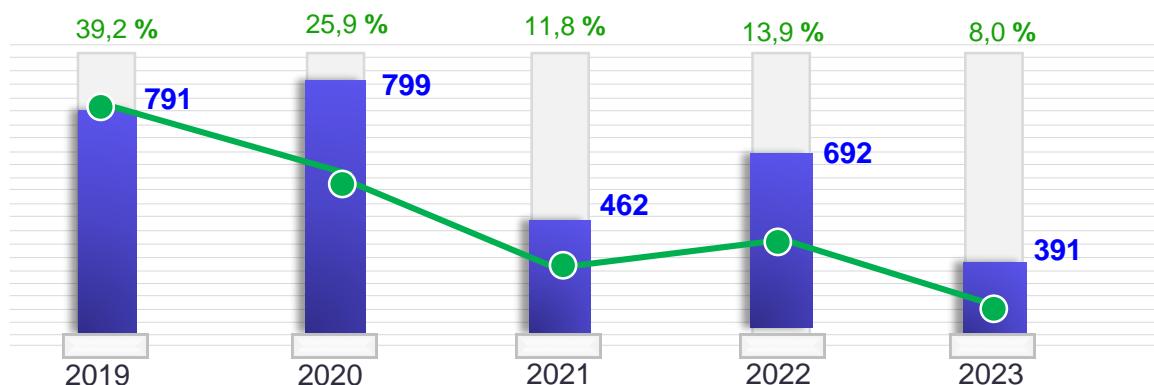
Hududlar kesimida

Urganch sh.	1 157	Qo‘siko‘pir t.	310
Urganch t.	609	Xiva t.	274
Shovot t.	514	Bog‘ot t.	257
Xonqa t.	490	Hazorasp t.	95
Yangibozor t.	421	Yangiariq t.	86
Gurlan t.	347	Tuproqqal‘a t.	35
Xiva sh.	310		

Yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

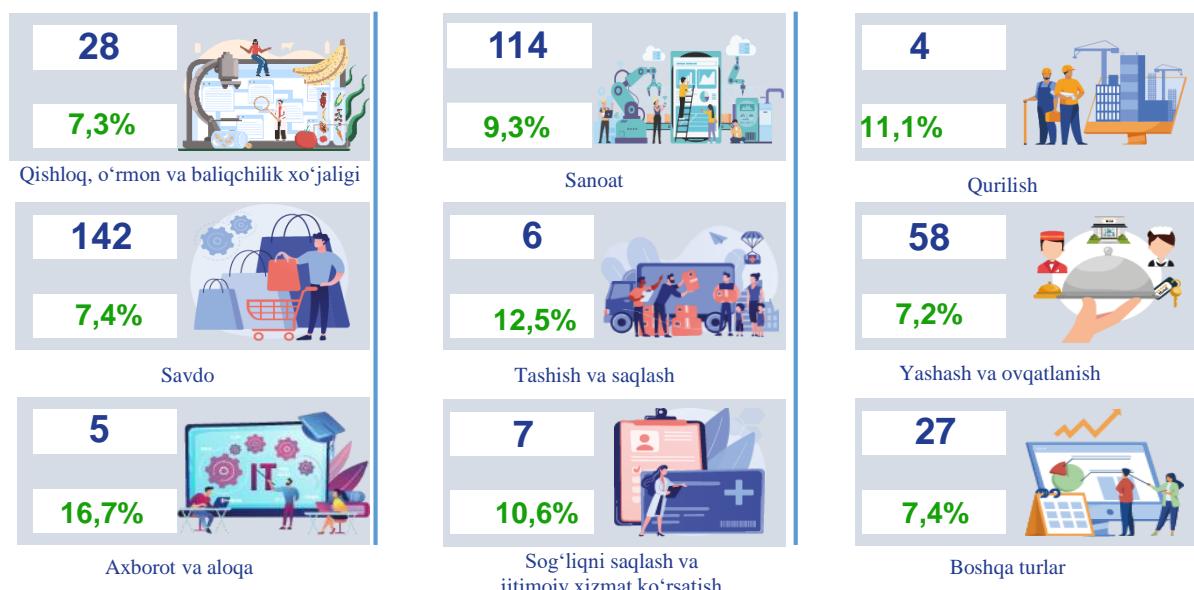
2023- yil yanvar-may oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat
ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Oilaviy korxona – uning ishtirokchilari tomonidan tovarlar ishlab chiqarish (ishlar bajarish, xizmatlar ko‘rsatish) va realizatsiya qilishni amalga oshirish uchun ixtiyoriy asosda, oilaviy korxona ishtirokchilarining ulushli yoki birgalikdagi mulkida bo‘lgan umumiyl mol-mulk, shuningdek, oilaviy korxona ishtirokchilaridan har birining mol-mulki negizida tashkil etiladigan kichik tadbirkorlik subyektiidir.

Oilaviy korxona faoliyati uning ishtirokchilari shaxsiy mehnatiga asoslanadi va tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakllaridan biridir.

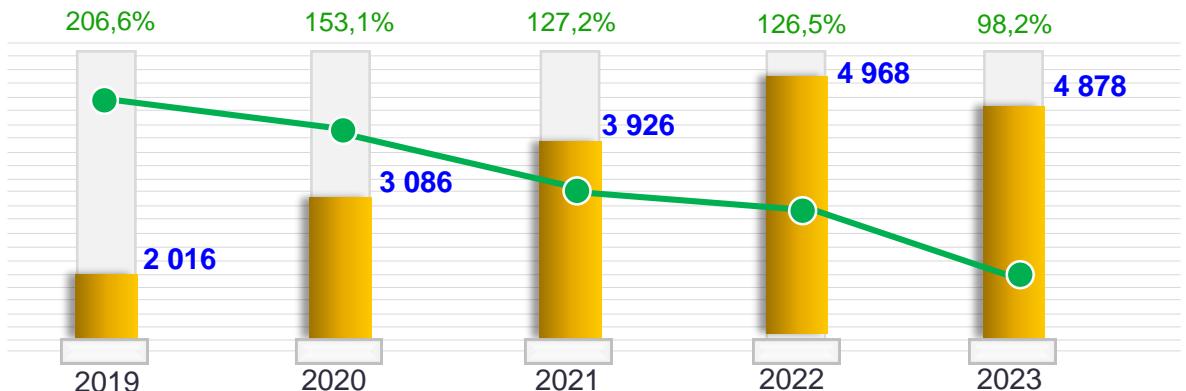
Hududlar kesimida

Shovot t.	53	Yangibozor t.	25
Urganch t	52	Xonqa t.	21
Xiva sh.	43	Qo‘shko‘pir t.	18
Yangiariq t.	41	Gurlan t.	12
Xiva t.	40	Hazorasp t.	10
Urganch sh.	36	Tuproqqal‘a t.	7
Bog‘ot t.	33		

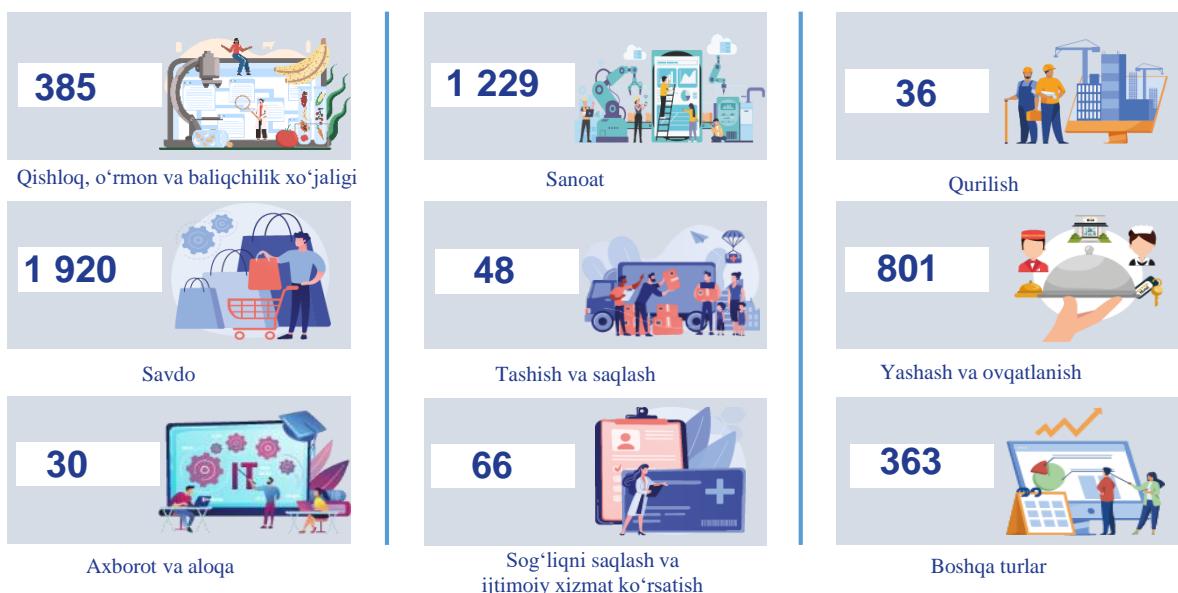
Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Yuridik shaxs sifatida davlat ro‘yxatidan o‘tib, faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2023- yil 1- iyun holatiga ko‘ra 2019- yilning mos davriga nisbatan 2 862 taga ko‘paygan.

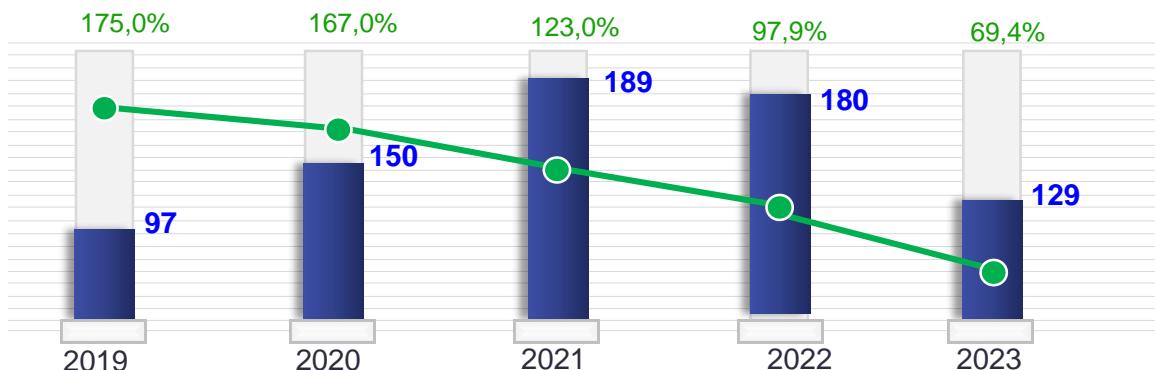
Bu esa quyidagi sohalardagi: savdoda – 494 tadan 1 920 taga (o’sish 1 426 taga), sanoatda – 552 tadan 1 229 taga (o’sish 677 taga), yashash va ovqatlanishda – 501 tadan 801 taga (o’sish 300 taga) korxonalar sonining oshishi bilan izohlanadi.

Hududlar kesimida

Urganch t.	621	Yangiariq t.	351
Urganch sh.	614	Shovot t.	341
Xiva sh.	525	Yangibozor t.	293
Xonqa t.	510	Hazorasp t.	144
Qo‘shko‘pir t.	451	Gurlan t.	116
Bog‘ot t.	447	Tuproqqal‘a t.	57
Xiva t.	408		

2023- yil 1- iyun holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Keyingi 5 yilda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni 32,9 foizga oshdi.

Yetakchi o'rinni 129 ta korxonada to'liq yoki qisman ulushi mavjud bo'lgan Rossiya Federat egallagan. Bu viloyatda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar umumiy sonining 26,4 foiz ulushini tashkil etadi. Shuningdek, Xorazm viloyatiga o'z kapitalini kiritayotgan Turkiya Respublikasi (ulushi 25,6 foiz), Turkmaniston (ulushi 11,6 foiz), Xitoy (ulushi 9,3 foiz) va Janubiy Koreya (ulushi 3,9 foiz) davlatlari ham yetakchilar hisoblanishadi.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	52	Tuproqqa'l'a t.	6
Xiva t.	10	Yangibozor t.	6
Urganch t.	10	Qo'shko'pir t.	5
Xiva sh.	8	Yangiariq t.	5
Xonqa t.	7	Hazorasp t.	4
Gurlan t.	7	Bog'ot t.	3
Shovot t.	6		

2023- yil yanvar-may oylarida, birlikda

Turkmaniston

4

Rossiya

3

Polsha

1

Janubiy Koreya

1

Xitoy

1

O‘zbekistonda iqtisodiy o‘sishni jadallashtirish, xalqaro aloqalarni kengaytirish va to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalar uchun qulay huquqiy muhit yaratish bo‘yicha keng qamrovli iqtisodiy va ijtimoiy islohotlar olib borilmoqda. Mamlakatning strategik geografik joylashuvi, boy va xilma-xil tabiiy resurslari o‘sish uchun ulkan imkoniyatlarni namoyon etadi. O‘zbekiston hukumati o‘z fuqarolarining farovonligini oshirish, biznesni rivojlantirish va zamonaviy texnologiyalarni joriy etishni rag‘batlantirish maqsadida, chet el investitsiyalarini ko‘paytirishga ustuvor ahamiyat bermoqda.

2023- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda

O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatining asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘sni davlatlar bilan yaxshi qo‘snnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O‘zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo‘lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag‘batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalardan 76 tasi qo‘shma korxonalar, 53 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to‘g‘ri keldi.

2023- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda

xorijiy korxonalar

qo‘shma korxonalar

24

Urganch sh.

28

3

Xiva sh.

5

1

Bog‘ot t.

2

3

Gurlan t.

4

2

Qo‘shko‘pir t.

3

5

Urganch t.

5

2

Hazorasp t.

2

4

Tuproqqał'a t.

2

3

Xonqa t.

4

2

Xiva t.

8

1

Shovot t.

5

2

Yangiariq t.

3

1

Yangibozor t.

5

2023- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda

So‘nggi yillarda O‘zbekiston iqtisodiyotni jadal o‘zgartirishni boshdan kechirdi va xalqaro hamjamiyatda ochiqlik, innovatsiya va biznes va sarmoyaviy to‘siqlarni bartaraf etishda qat’iylik timsollaridan biri sifatida tobora ko‘proq e’tirof etilmoqda.

Demak, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar sonining ko‘payishi, avvalambor, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining huquqiy asoslari takomillashtirilgani bilan bog‘liq.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo‘lgan axborot-ma’lumotnomalar tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikasiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reyestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reyestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma’lum bir davrda faoliyat ko‘rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro‘yxatdan o‘tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagи “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo‘lgan korxonalar va tashkilotlar.

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo‘limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya Vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida 2023- yil 1- iyun holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Statistika agentligining www.stat.uz rasmiy saytida real vaqt rejimida, so‘ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo‘yilgan.

Statistik registrlarni yuritish
bo‘limi
Tel.: (62) 22-4-65-11